

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних відносин

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Дипломатичний протокол та етикет**

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»

Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на
засіданні кафедри
міжнародних відносин
Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Дипломатичний протокол та етикет
Освітня програма	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	нормативна дисципліна
Курс / семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Метою надання майбутнім спеціалістам у галузі міжнародних відносин знань та вмінь в сфері дипломатичного протоколу та етикет, організації візитів на найвищому рівні, на рівні глав урядів та міністрів закордонних справ.

Основними цілями вивчення дисципліни є: отримання знань, які розраховані на систематичне засвоєння сучасного протоколу та етикету як в міжнародних відносинах, так і суспільному житті. Окрім того, в контексті вивчення дисципліни, студенти мають можливість отримати знання в сфері організації дипломатичних візитів, зустрічей, організації прийомів та діяльності протокольного відділу в системі органів зовнішніх відносин

Компетентності

Інтегральна компетентність:

Здатність аналізувати та розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

Загальні компетенції:

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

Програмні результати навчання

РН05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій

3. Структура дисципліни

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Історія дипломатичного протоколу та етикету	Ознайомитися з особливостями дипломатичної дипломатичного протоколу та етикету. Зрозуміти різницю між протоколом, етикетом та церемоніалом. Знати основні особливості еволюції дипломатичного	Контрольні запитання, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної

		протоколу та етикету.	роботи (тести)
2.	Історія дипломатичного протоколу та етикету України	Ознайомитися становленням основних традицій дипломатичного протоколу та етикету в Україні. Знати його історичні корені та основні традиції	Контрольні запитання, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести)
3.	Систематизації та кодифікація норм протоколу у процесі розвитку міжнародних відносин	Знати основні особливості дипломатичного протоколу та етикету і його практику. Знати основні правила старшинства, особливості поведінки в окремих країнах.	Контрольні запитання, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести)
4.	Міжнародно-правова база та національне законодавство про норми і традиції дипломатичного протоколу.	Ознайомитися з міжнародно-правовим регулюванням норм дипломатичного протоколу, старшинства, представлення на міжнародному рівні. Знати українське законодавство, яке регулює дипломатичний протокол та етикет.	Контрольні запитання, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести)
5.	Особисті візити та бесіди	Знати протокольне поведіння під час організації особистих бесід та візитів	Контрольні запитання, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести)
6.	Візити на високому та найвищому рівнях	Зрозуміти основні особливості організації та проведення візитів на високому та найвищому рівні	Контрольні запитання, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести)
7.	Етикет дарування та	Ознайомити особливостями	Контрольні

прийняття подарунків, сувенірів та квітів.	підготовки та вручення подарунків	запитання, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести)
--	-----------------------------------	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне (семінарське) заняття	30
Самостійна робота по лекційних тематиках	20
Контрольна робота	30
Індивідуальне завдання	20
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на парах	Оцінка за контрольну роботу	Оцінка за індивідуальну роботу	Оцінка за самостійну роботу	Іспит	Разом
20	20	5	5	50	100
	<ul style="list-style-type: none"> Поточний контроль передбачає: опитування на практичних заняттях; індивідуальні завдання; контрольні і самостійні роботи. Підсумковий контроль передбачає: залік. Оцінювання відповідей студентів на практичних (семінарських) заняттях відбувається за 5 бальною шкалою. По завершенні теоретичного навчання максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 30 балів. Оцінювання самостійної роботи (максимально 20 балів) передбачає проходження тестування за лекційними та додатковими матеріалами. Оцінювання відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,2. Контрольна робота передбачає проходження 30 тестів для перевірки засвоєних знань. Оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,3, відповідно максимальний бал може скласти 30 балів. Оцінювання індивідуального завдання (максимально 20 балів) передбачає підготовку розрахунково-графічної роботи у форм презентації та її аудиторний захист. Студент відповідно до запропонованих тематик готує інформаційний (20–25 слайдів) та розрахунково-графічний матеріал (власно 				

розроблений картографічний, статистичний, табличний матеріал) щодо своєї теми із списком використаних інформаційних джерел. При оцінюванні роботи береться до уваги структурованість викладання змісту роботи, повнота розкриття теми, самостійність в розв'язанні проблематики, власні форми систематизації та представлення інформації.

- Підсумкова залікова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на семінарах (максимально – 30 балів), отриманих балів за самостійну роботу (максимально – 20), за контрольну роботу (максимально – 30), за індивідуальне завдання (максимально – 20), що в сумі максимально може скласти 100 балів.
- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, написання повідомлень та есе, опрацювання завдань, підготовка презентацій доповідей, підготовка індивідуальних завдань тощо.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Критерії поточного оцінювання:

Відповідно до [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету](#)

ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 361 від 31.07.2020 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

- «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

- «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

- «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
<p style="text-align: center;">Література: Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гуменюк Б.І. Дипломатична служба: правове регулювання: Навч. посібник. К.: Либідь, 2007. 2. Гуменюк Б.І. Основи дипломатичної та консульської служби. К. 3. Сагайдак О. П., Сардачук П. Д. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. 4. Сагайдак О. П., Сардачук П. Д. Посольство і консульство: організація і форми роботи К.: Знання, 2014 5. Репецький В.М. Дипломатичне та консульське право: Підручник. 2-е вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2006. 6. Джон Вуд и Жан Серре. Дипломатический церемониал и протокол. Принципы, процедура и практика. Перевод с английского Ю. П. Ключкина, В. В. Пастоева и Г. И. Фомина. М.: Издательство "Прогресс", 1974. 395 с. С. 90-107 <p style="text-align: center;">Законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали та рекомендації міністерств і відомств:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Венская конвенция о дипломатических сношениях 18 апреля 1961 г. Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_048. - Назва з екрана. 2. ЗАКОН УКРАЇНИ Про дипломатичну службу. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2728-14. - Назва з екрана. 3. Указ Президента України «Про Перелік дипломатичних посад, приписаних до дипломатичних рангів» Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/434/2018 - 	

4. Соглашение между Организацией Объединенных Наций и правительством Соединенных Штатов Америки относительно месторасположения Центральных учреждений Объединенных Наций
http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/headquar.shtml
5. Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_254
6. Конвенція про привілеї та імунітети Об'єднаних Націй
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_150
7. Конвенція про привілеї та імунітети спеціалізованих установ ООН
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_170
8. ЗАКОН УКРАЇНИ Про дипломатичну службу від 19.12.2018 року. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2728-14>
9. КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА від 30 березня 2016 р. № 281 Київ «Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ України». Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/281-2016-%D0%BF>. – Назва з екрана.
- 11.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

<https://d-learn.pnu.edu.ua/>

7. Контактна інформація

Кафедра	<p>Кафедра міжнародних відносин</p> <p>м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола 1, каб. 103</p> <p>(0342) 75-20-27</p> <p> kmv@pnu.edu.ua</p> <p>Сторінки в соцмережах:</p> <p> https://www.facebook.com/pnuir</p> <p> https://www.instagram.com/pnu_international_relations/</p>
---------	---

Викладач

Резніченко Віталій Іванович –
кандидат історичних наук,

Контактна інформація викладача

vitalii.reznichenko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» (затверджене наказом Міністерства України № 245 від 15.07.1996 р.).
Додаткові бали	Студент має змогу також отримати додаткові бали , пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах тематики дисципліни впродовж навчального семестру; взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, конференції, круглому столі, інших видах наукової активності, які відповідають профілю дисципліни; опублікувавши наукову працю, яка відповідає профілю дисципліни. Відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). відповідні студенти можуть отримати додаткові бали на підставі рішенням кафедри міжнародних відносин.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами

	наказом № 80 від 12.02.2021 р.
--	--

Викладач

Бойчук Орест Ігорович